

Inhoudsopgave:

Artikelen	Tuinterrarium of terrariumtuin	
	Ruud Wolterman	3
	Tip: Goedkoop alternatief voor Korvimin	
	H. Pabst	14
	Voor de jeugd, door de jeugd. Baardagamen (vervolg)	
	Tirza Deugd.....	15
	Over het uitsterven van reptielen en amfibieën	
	W. Ferwerda.....	17
	De verspreiding van enige kleurvariëteiten van de Zandhagedis (<i>Lacerta agilis</i>) in Roemenië	
	Szilárd Nemes.....	23
	Herpetologische waarnemingen in Costa Rica	
	J. van Rooijen.....	27
	Wonen in India...	
	Don Vogelesang.....	35
	De Aga-pad	
	Maarten de Ruiter.....	37
	Boekbespreking: Collins Fieldguide. Reptiles and Amphibians of Britain and Europe	
	Jur ter Borg.....	40

Bij de voorplaat: de Smaragdhagedis

J. P. ter Borg
Nieuwemeerdijk 253
1171 NP Badhoevedorp
Foto van de auteur

SYSTEMATIEK

Klasse: Reptilia

Orde: Squamata

Onderorde: Sauria

Familie: LACERTIDAE

Genus: *Lacerta*

Soort: *Lacerta viridis* en *Lacerta bilineata*

BESCHRIJVING

Voorheen was er sprake van één soort (*Lacerta viridis*), sinds kort is de soort opgedeeld in twee soorten, n.l. de Oostelijke Smaragdhagedis (*L. viridis*) en de Westelijke Smaragdhagedis (*L. bilineata*). Beide soorten

lijken sterk op elkaar. Koprump-lengte tot 13 cm, totale lengte tot 30 cm, een forse hagedis, vooral de mannen met een grote kop. Mannetjes: kleur bovenzijde overwegend groen met soms kleine zwarte stippeling, meestal met blauwe keel, onderzijde geel. Vrouwjes: kleur bovenzijde variabel, groen of bruin, meestal met twee of vier lichte strepen. Soms een blauwe keel, onderzijde geel.

Smaragdhagedissen komen voor in Midden- en Zuid-Europa, de Westelijke Smaragdhagedis grofweg van het uiterste westen van Duitsland en van Italië tot aan de Atlantische kust en een stuk in Noord-Spanje. De Oostelijke Smaragdhagedis komt ten oosten van dit gebied voor, met nog een klein stukje in het oosten van Duitsland. Verschillen tussen beide soorten: Bij *L. bilineata* reikt het rostrale schild zelden tot aan het neusgat, bij *L. viridis* meestal. *L. viridis* is iets fijner beschubd op de rug (52 tegen 48 bij *L. bilineata*). Voorwaar niet erg schokkend. Onderscheid is wel belangrijk omdat de dieren onderling niet goed te kruisen zijn.

VERZORGING

Zeer goed te houden en te kweken dieren, ze worden al jarenlang nagekweekt. Geschikt voor zowel binnens als buitenterrarium. Binnenterrarium gezien de grootte van de dieren vrij ruim, b.v. 120x60x60 cm (lxbxh). Inrichting met stenen en stronken, plaatselijke verwarming met een spot. In het binnenterrarium het beste per paar te houden, met name mannetjes kunnen onderling agressief zijn. Voedsel: grote insecten zoals krekels, treksprinkhanen en reuzenmeelwormen. Regelmatig vitaminen en kalk toedienen, b.v. de voedseldieren bepoederen met een kalk/vitamine preparaat, stukjes kalk in de bak strooien of melkzure kalk en wateroplosbare vitaminen (m.n. vitamine D3) aan het drinkwater toevoegen. Dieren die stammen uit de meer noordelijke streken van hun verspreidingsgebied zijn zeer geschikt om buiten of in een onverwarmde kas te houden. Deze behoeven weinig bijvoeding.

VOORTPLANTING

Eén tot twee legsels in juni en juli. In het binnenterrarium is het tijdstip afhankelijk van de daglengtevariatie. Een geleidelijke variatie in daglengte van 10 uur in de winter (met bijbehorende lagere temperaturen) tot 14 uur in de zomer is nodig om de dieren in voortplantingsstemming te krijgen. Het blijkt zelfs mogelijk het tijdstip van de eileg en voortplanting hiermee te manipuleren. Eieren (10-15) uitbroeden bij 28-29°C. De eieren komen na ongeveer 50 dagen uit. De jonge dieren naar keuze allemaal apart worden opgefokt of in een grote groep.

WETGEVING

De dieren vallen onder de wet BUDEP en mogen dus niet meer ingevoerd worden. Aantoonbaar nagekweekte dieren kunnen echter nog steeds gewoon aangeschaft en gehouden worden.

LITERATUUR

ARNOLD, E. N., J. A. BURTON & D. W. OVENDEN, 1978. Elseviers Reptielen- en Amfibieëngids. Elsevier Amsterdam/Brussel

COMMISSIE GEZONDHEID EN WELZIJN GEZELSCHAPSDIEREN, ongedateerd. Voorlichtingsfolder: Lacerta's.

EICHENBERGER, P., 1981. Smaragdhagedissen kweken op bestelling. *Lacerta* 39 (6/7): 72-76

RYKENA, S., H. NETTMANN & R. GUNTHER, 1996. Westliche Smaragdeidechse - *Lacerta bilineata* DAUDIN, 1802. In: GUNTHER, R. (red). Die Amphibien und Reptilien Deutschlands. Gustav Fischer Verlag Stuttgart

RYKENA, S., H. NETTMANN & R. GUNTHER, 1996. Smaragdeidechse - *Lacerta viridis* (LAURENTI, 1768). In: GUNTHER, R. (red). Die Amphibien und Reptilien Deutschlands. Gustav Fischer Verlag Stuttgart